

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

A lap szemléli részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkuzsáért jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámt magában foglaló újsónaszó sora 50 kr.

Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-utca 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adnak vissza.

Hajdumegyei általános tanító-egyesület.

— ápril 21.

A czim magában foglalja az egész közleményt, magyarázgati tehát felesleges; hanem e helyett felvetem a kérdést: szükséges-e, hogy Hajdumegyében általános tanító-egyesület jöjjön létre? Kivethető-e jelen viszonyaink között?

Ha figyelemmel kísérjük a tanügyi eseményeket, ha szivére tapintunk a mai társadalmi életnek, meg kell, hogy lássuk, miként a tanügy iránt általában a nevelés tanítás s az azokkal foglalkozó néptanítók iránt ma az érdeklődés jobban meg van, mint bármikor 1868 óta.

Nem mondom, hogy éppen a népnevelés az, mely foglalkoztatja a művelt közönséget, hiszen látjuk, miként a népnevelés fejlesztése a néptanítók sorsának javítása mellett felkapott eszme az egyetemes középiskolának kérdése s tárgyalás alatt álló indítvány a debreczeni egyetem létesítése; általában elmondható, hogy a kulturális intézmények minden foka iránt meg van a kellő érdeklődés.

Az érdeklődés jó jel, mert abból a munkások megismerése s ebből ismét a rokonszenv, a rokonszenvből pedig a jóakarati természetesen következnek. És ha a jóakarati megvan, a tettek önként következnek.

Tudvalevő dolog, hogy a télen az országgyűlés a tanítói nyugdírtörvényt revisió alá vette, nincs semmi nagy okunk a törvény módosítása felett óriási dicsőhymuszokat zengünk nekünk tanítóknak, mert hiszen legfőbb kívánságunk, hogy a szolgálati év 40-ről 30, vagy legalább 35-re szállíttassék le, nem teljesített. Hogy több nyugdíj adjatik az a mi terhünkre megy, fizetvén ezután többet, valamint a szülők terhére, kik tanköteles gyermekeik után 35—15 krt fizetnek e célra.

Ha mondom, hymuszokat nem zengünk is, annyi elismeréssel kell, hogy viseltesünk a közöki kormány iránt, hogy a revisió keresztülvitele a jelenlegi mi-

niszter érdeme*), mert ő előtte Trefort mindíg ígért és semmit sem tett ez ügyben, a legalább nagy mértékben javított a helyzetben.

Az egyesületi alakulást törvény határozza meg, minden tanítónak kötelessége tevén, valamely tanegyesülethez való tartozást. Hajdumegye területén, ide véve Debreczen sz. kir. városát is, körülbelül 3—4 tanító-egyesület részei vannak. Résezi, állítom, mert egy sem egészen.

Ilyenek: a legtekintélyesebb az Alsó-Szabolcs Hajdu-vidéki ev. ref., a szabolcsmegyei általános, a debreczeni tanító-egyletek, illetve testületek. Említhetném még a biharmegyei általános tanító-egyesületet.

Nem mondom én, hogy nincs a felekezeti tanító-egyesületeknek létjogosultsága, sőt határozottan a mellett vagyok, hogy azok fentmaradjanak, a felekezeti érdekek előmozdítása céljából úgy paedagógiai, mint tanügy-politikai szempontból. De azt még sem tartom feleslegesnek, hogy e széttagoltságot a megye területén legalább is egy keretben egyeztessük, megalkotván az általános tanító-egyesületet, melynek tagjai lennének az összes hajdumegyei és Debreczen városi tanítók felekezeti különbség nélkül.

Az együtt munkálkodás tárgya, mi lehetne legfőképpen, mint a népiskola tovább fejlesztése s felvirágoztatása érdekében felvetett s felvetendő kérdések megbeszélése, megvitatása.

Nem szabad soha a tanítónak ügy gondolkodni, hogy a tanterem 4 falán kívül semmivel sem tartozik tanítói állásának. De igen, mert kell, hogy mindeniknek keblében éljen a nevelési ügy iránti szeretet s ha e tekintetben cselekvésre alkalom nyílik, nem kislelkűség volna-e visszahuzódnia?

Meg kell magunkat ismertetni az

*) Tagadjuk. Az ellenzék — különösen a függetlenségi párt sürgetésére volt kénytelen a miniszter benyújtani a reviszióra vonatkozó törvényjavaslatot. A kormány édes-keveset törődik a tanítók érdekeivel, ellenben elvárja tőlük, hogy hűséges mamelukok legyenek s nagyon rossz néven veszi, hogy a tanítók zöme az ellenzék táborában foglal helyet. Szerk.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

JÓZSEF, A HÁRFÁS.

Irtá: Jan Neruda.
Fordította: ifj. Mórész Pál.

Az 1848-ik évben ritkán, csak kivételesen dolgoztunk. Csak néha napján kaptunk egy-egy feladatot. Professzorunk, a ki az akkori idők szokása szerint, az összes tantárgyakat tanította, első sorban matematikus, második sorban természetbúvár és végezetül igen beszédes politikus volt. Ennyi sok jeles tulajdonsága mellett nem csoda tehát, ha a tudományokból vajmi keveset sajátítottunk el tőle. Különösen oly elvek mellett, mint a milyenek az övéi voltak. A számtant például, szerinte, csakis a született matematikus érthette meg és ép ezért velünk nem is igen bajlódott. De a latinnal sem voltunk különben, Tacitus »Germania«-jának első fejezetét, a hol az ó-német növényvilág van leírva, fejtegettük még a semester végén is. Hanem annál többet politizáltunk. Csak egy kujon tanítvány hiabavaló kérdése és már is feledve volt számtant, »Germania«, pensum, szóval minden, persze nem a politizálás rovására. De azért néha napján mégis megtörtént, hogy kaptunk kidolgozás végett egy-egy feladatot.

Csodaszép májusi délután volt. És én ép egy borzadalmas feladattal vesződtém, valamit kellett volna németből latinra átfordítani. Mintha tükön ültem volna. Társaim már vártak a Karoly-híd melletti torony aljában, valami nagy hadi-játék volt tervbe véve. Ép a zongora mellett állottam, azt használtam íróasztalomul, türelmem már nagyon is fogytán volt, de a feladattal még sem bírtam megbirkózni. Dühösen pattantam fel, s nyitottam ki a lakosztoba-

gyünk intézésére befolyással bíró tényezők előtt ez mindenkor hasznunkra válik. Egyöntetű eljárást behozni — amennyire lehet — neveléstanítási eljárásunkba, — ezáltal megyénk tanügyének, e szűkebb hazának teszünk szolgálatokat.

Tehát szükség van az általános tanító-egyesületre. Megvalósítani pedig könnyen lehet s azt hiszem, ha az érdeklődés a felvetett kérdés iránt mulatkozni fog, a legilletékesebb faktor össze is fogja hívni az alakuló gyűlést.

Kartársak! Egyesülésben mindig erő van. lássuk tehát, akarunk-e erősek lenni? Vagy a közöny fojtó légköre vesz még körül most is bennünket? Saját sorsunk s ügyünk iránt, ha mi nem érdeklődünk, sült galambként várjuk hozzánk repülni a mások érdeklődését?

Am mindez megváltik e kérdés sorában.

Én a legjobbat reményelem.

Adja Isten!

Egy ref. tanító.

BELFÖLD.

Államadósság. Ha Európa minden országa egyszerre kiakarná fizetni adósságát és a törlesztést lélekszám szerint vetné ki az országára, akkor minden egyes emberre a mi pénzünk szerint következő teher esnék: Sveiczban 4 frt 14 kr. Németországban 14 frt. 18 kr. Svédországban 29 frt. 59 kr. Törökországban 32 frt. 30 kr. Oroszországban 46 frt. 3 kr. Oláhországban 52 frt. 36 kr. Dániában 54 frt. Szerbiában 56 frt. Olaszországban 108 frt 6 kr. Görögországban 113 frt. 6 kr. Ausztria-Magyarországban 160 frt. Belgiumban 166 frt 68 kr. Hollandiában 186 frt 96 kr. Angliában 196 frt 68 kr. Portugáliában 159 frt. Franciaországban 383 frt 88 kr.

Az elkeresztelési ügy vége. A felhivatalos bécsi »Pol. Cor.« jelenti Rómából, hogy a vatikáni körökben meg vannak győződve arról, hogy a Curia s a magyar kormány közt az elkeresztelések felett folyó tárgyalások kedvező eredményre vezetnek. A kompromisszum lényege valószínűleg az lesz, hogy a vegyes házasságokból származó gyermekek keresztelését bé kell jelenteni, de ez a gyakorlatban igen ritka esetekre fog szoríttatni. (A mi felette praktikus, de nesze semmi fogd meg jól. A szerk.)

Különös ember volt ez a József hárfás. Senki sem tudta hogy honnét származott. Valahol az Onjczden*) lakott. És, mint a háziaszonya beszélt, daczára, hogy igen szépen keresett, egy nagy csomó hánytvetett könyvén s pár szép ruháján kívül, de a miket sohasem viselt, nem volt egybe. Sőt, egy héttel ezelőtt, ki tudná, hogy mi ezelőből, még egy fekete frakkot, nadrágot, vasalt inget is vásárolt! A korcsmárosok igen szerették, mivel a hol megtelepedett, oda gyűltek az emberek; olyan nő-tákat énekelt nekik, miket az előtt sohasem hallottak, s oly regéket mondott, mikre szemükecsájukat nyitva feleltek bámulatokban. E szép regéket, mint maga is megvallotta, ama német könyvekből olvasta, melyeknek sohasem volt hiányában. Különös történetek voltak ezek, mintha az életből lettek volna merítve, sőt egyik-másik hallgató az elbeszélés valamelyik hősében szinte maga-magára ismert. Nagyszerűket tudott, ezekből a német könyvekből, regélni, sőt mint egyszer, véletlenül, kibökken-tette, még talán hajdanában jó maga is irt volna ily fajta német könyveket. És hogy irni szépen tudott, arról bárki meggyőződhetett, a ki csak hozzáfordult. Csak kérévényeket nem irt és nem is fogalmazott soha. »Úgy se adnának a nagy urak tiszta szívűből«, mondogatta ilyenkor, »mit aláznátok meg magatokat, nem irok semmit.« Valami biztosat azonban senki sem tudott róla, még a nevét sem tudtam meg. Titokteljes jelenség maradt előttem is, azonban egy szerfelett érdekes és igen költőies jelenség.

Mig a hárfás a feladaton dolgozott, addig én az »Esti lap« néhány számát, melyek előtte heverték, lapozgattam. Majd a német könyv után nyultam, melyből, mint mondta, oly sok szepet olvasott. »Herbsblumine« Jean

*) Egy félreeső kis utcácska, a Lörincz-hegy közelében. Ford. megjegyzése.

A katonai büntetőtörvény reformja. Ez az oly szükséges reform most talán mégis életbe fog lépni. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter a katonai büntetőtörvény ügyében Bécsbe utazott, hogy a reform módjait osztrák kollegájával és a hadügyminiszterrel megvitassa.

KÜLFÖLD.

Harci előkészületek Oroszországban. Mint Pétervárról jelentik, az orosz közlekedési miniszter a minisztertanácsban oly törvényjavaslatot terjesztett elő, mely kötelezi a magánhajózási társulatokat, hogy mozgósítás esetén a katonai igazgatásnak hajóikat átengedjék.

Az új olasz kormány. Rómából érkezett jelentések szerint az új kabinet katonai megtakarítások alapján allitólóg következőleg alakult meg: Rudini elnök s külügy, Nicotera belügy, Lusztai kincstári miniszter, Catolini pénzügy, Branca közmunkáügy, Ricotti tábornok hadügy, San-Bon tengerészet, Genala közoktatás és Chimiri igazságügy.

A Radecky-ünnep. Bécsből írják: A Radecky-émlék ünnepes leleplezése alkalmából szombaton, e hó 23-án este fél 8 órakor katonai fogadás lesz az udvarnál és vasárnap, ápril 24-én este fél 8 órakor díszelőadás lesz az operaházban.

Az ápril 14-iki függetlenségi nyilatkozat.

Negyvenharmadik évfordulója alkalmából.*)

Tavaszi verőfény mosolygása volt a tanuja negyvenhárom évvel ezelőtt annak a történelmi jelenetnek, midőn Magyarország függetlenségét e főváros ellen közelgő Windischgrätz elől Debreczenbe vonult országgyűlés ünnepélyesen kimondotta. Még ma is visszasajog a nagy tény emléke a multra visszanező honfiai szívében, kik élő tanui voltak e világraszóló eseménynek.

A bekapart főemberei, Pázmány, Szentkirályi s egyelőre Nyáry is, nem mentek Debreczenbe s így az alsóház létszáma alig egy harmadát tette az összes képviselőkének. Maga Nyáry nem támogatta Kossuthot, habár őt nem fontos politikai nézeteltérések különítették el tőle, mint Pázmányt és Szentkirályit, kik a megyei szerkezet kérdésében tudvalevőleg homlokegyenest ellenkeztek Kossuth munitcipalista álláspontjával. Nem így Nyáry, ki maga is munitcipalista volt, Kossuth iránti el-lenszenve egészen másnemű okokra volt visszavezethető.

Tény az, hogy midőn Nyáry végre maga

*) Tér szűkeiben késett.

Szerk.

Paul-tól, ez volt a czime. Természetesen ezidőtájt még nem ismertem e könyvet, csak azokat az érdekes történeteket kutattam benne, melyekről József beszélt. Azon az oldalán, hol felnyitottam, ép szembetűnő módon megvolt jelölve egy hely, melyet rögtön is olvastam: »Miért volna jobb sorsa a kortársaitól félreismert lángésznek, mint a távoli napnak? E sugarak is csak évszázadok mulva lesznek láthatók . . . mert utjok, mig sugaraik földünkre leérnek, hosszabbabb időt vesz igénybe.« A nélkül hogy tudtam volna miért, irónt vettem, s bejegyeztem a czimet és idézetet.

Hát aztán bekácskám érted-e, a mit leirtál? kérdezte a hárfás, fekete, fénytelen, bágytag szemével fürkészőleg tekintett reám. »Még jobb, ha nem érted, mások megértették, s ép ez lett a vesztők! Nesze itt a dolgozat, fuss a pajtásokhoz!«

Ide dobta füzetemet megpendítette a hárfát, s rekedt, kellemetlen hangján dalba kezdett:

*Zöld sövényes kertocské
Látszik a távolban,
Egy szép fiatal legény.
Fákát ültet ottan.*

*Mig almáját ültetget
Hozzá jó egy lányka,
Szabadság e lány neve,
Ragogy szemé párja,*

*Tengerbe hullt levele
Gyöngye iharfának . . .
A szabadságharc után
Föllelem babámat!*

— Már megint az a drótos nőta járja! dörmögött egyik durva hangján! — Igen, József nagyon szerette ezeket a merengő, busongó

is rászánta magát a Debreczenbe menetelre utközben a csárdában egy utassal akadt össze a kitűl értesülve, hogy az országgyűlésnek Debreczenbe attétele Pesten rossz vért szült, megbánta, hogy lejött s úgy nyilatkozott, hogy talán sikerült volna Pesten egy Kossuth-ellenes pártot alakítani.

Nyáry azonban nem az az ember volt, aki Kossuth népszerűségét komolyan ellensúlyozhatta volna. Az április 13-iki zárt ülésen első volt ugyan, — ki Kossuth indítványával szembeszállt, de már az április 14-iki nyilvános ülést megelőző egy órai, 10-től 11-ig tartó titkos értekezleten egyhangulag fogadtatott el.

A nevezetes ülés, melyen Magyarország a Habsburg-háztól való elszakadását kimondandó volt, Besze János indítványára a nagytemplomba tételt át. Itt hangzott el a nagy jelentőségű szó, melynek kimondása a fejedelmé és nemzet nyílt szakítását proklamálta. Kossuth nagy hatású beszédét a magyar fegyverek diadalával vezette be. Lassu hangon, köhéscselve kezdte, bocsánatot kérve a háztól, amiért hangját, betegsége miatt nem erőltetheti meg; de beszédében mind jobban nekihevíült, arca kigyult, s midőn az ausztriai ház trónvesztetté nyilvánítását e szavakkal fejezte be: „... és én nemcsak a szívem meggyőződésével mondom: elérkezett a perc, — midőn Magyarországnak szabaddá, függetlenné kell lennie. — akkor leirhatatlan lelkesedés s percekig tartó eljénzés és taps szakította felébe.

Villámgyorsan terjedt el az emlékezetes politikai tény híre, s Debreczen polgársága elhatározta, hogy Kossuth tiszteletére faklyamenetet rendez. Már esti nyolcz óraker minden ablak ki volt világítva s 50 ezer ember tolongott az utcákon. Mindenki feszült kíváncsisággal tekintett a kormányelnök ablakára.

Ekkor előlépett Könyves Tóth Mihály, református lelkész, a kit egy német lap tudósításában meggett Tóth Mihály könyvkötőnek s lelkesült beszédét tartott Kossuthoz, ki válaszában szerényen utasította vissza a magasztalást s magát csak madárhoz hasonlította, ki a sivatag pusztán véletlenül elejté a termő magvat, — melyből aztán egész virágos mező kel ki.

Nemsokára a nagyobb vidéki városok is siettek kifejezést adni a tüntető örömeik, — melylyel a függetlenségi nyilatkozatot fogadták, s Kolozsvár, Szeben, Brassó, Csíkszereda; egymásután rendeztek emelkedett szellemű nemzeti ünnepeket. Arad város tanácsa elhatározta, — hogy utcáit s tereit a szabadságharc emlékezetes tényeiről nevezi el.

Az utasítás, melylyel Kossuth a függetlenségi nyilatkozatot a hatóságoknak megküldte, meghagyta, hogy azokat nyilvánosan függeszték ki papoknak, községeknek sokszorosítva küldjék meg, a magyarul nem értőknek pedig saját nyelvökön magyarázzák meg. Együttal arra is utasítást adott, hogy a helységek területeiről a Habsburg-ház minden czimere, jelvénye és felirata eltávolíttassék. — Természetesen ennek mindenütt siettek eleget tenni.

Kiváló érdekek bírnak 43 év után azok a külföldi lapnyilatkozatok, melyek a függetlenségi nyilatkozatot a külföld szemponyjából ítélték meg akkor, az események friss benyomása alatt. Látszik ezekből, hogy Európa a

morva és tót dalokat, melyeket legszívesebben énekel. Én is szívesen hallgattam azokat, sőt egyszer mikor hallomás után leirtam egy ilyen dalt, azt is mondta nekem: „Elég okos bé kácska vagy ugyan, de azért még sem értesz engem!”

Pünköszt ünnepe volt. A nap égető sugarakat lövell. A levegő nyomasztó volt, a koponyák a hősegtől sajgottak, és a test szinte vért izzadt.

A kis-oldalon *) minden csendes volt. Majdnem a halál borzalmas némasága. Az utcák elhagyatottak. Csak az árnyékokban baktatót néhány ritka vándor, de az megállott minduntalan, hogy izzadt homlokát letörölje, vagy hogy egy-egy árnyékosabb helyen elpihenjen.

Majd hirtelen megelevenedett az utca, asszonyok, férfiak kalap és felsőruhák nélkül rohantak ki házaikból. Arczaikon a meglepetés, az ijedség és félelem biztos jeleivel. Minden száj kérdésősködött, s fejeszetten szaladgáltak fel s alá. Mintha puskaropogást hallottak volna — de most újra, egy még hatalmasabb, a nagy távolság miatt folytott ropogás, valódi sortűz — semmi kétség többé: az Óvárosban lövöldöznek!

Már jönnek is egyes férfiak, rohamlépésben, a hidon át. Öreg és fiatal, fegyveres és fegyvertelen, férfiak és nők tarka egyvelegben — az arcok sápadtak, részben a félelemtől, részben a forrongó szenvedélytől. „Testvérek! Segítsetek: A parancsnokságnál reánk támadtak! Lövök a népet! — A vér patakokban foly!”

A „vér” szó gyújtó hatása. „Hogyan? A mi vérünk? Minden egy tömegbe verődik, a szenvedélynek senki sem tud ellentállani. A bérkocsisok menekülnek, ne hogy kocsjukat elveszítsek, az utcák követ felkészítik, desz-

*) Prágának a Hradsin aljában, elterült része.

német lapok kivételével, rokonszenvesen fogadta Magyarország függetlenségét. A „Times” például konstátálta, hogy az uralkodóház a szerződéseket megszegte s így jogát a koronához önként eljászta. Az „Edinburgh Review” viszont alapos ismertetést közölt a magyar alkotmány történeti fejlődéséről s Kossuthot ebben Cromwellel és Mahommeddel hasonlítva össze, megjegyzi, hogy be-zédeiben arab tűz s vallásos méltóság olvad egybe. Figyelemreméltóan irt a Palmerston miniszterhez közel álló „Globe” is, mely nemcsak Magyarországot kívánta függetlenné látni, hanem Moldovát és Oláhországot is oda akarta ajándékozni neki, Törökország erősítésére Oroszországgal szemben. Az „Examiner” a kereskedelem és világhatalom szempontjából vette vizsgálat alá a független Magyarország kérdését, s arra a következtetésre jutott, hogy Ausztria mindaddig rendszeresen igyekezett Magyarországot elzárni a világtól.

Nem így persze a német lapok, melyek inkább bizonyos gunyos kötekedéssel tárgyalták az eseményeket. A bécsi „Lloyd” szerint: „a piemonti hadjárat szerencsés befejezése óta nem kaptak ily szerencsés hírt, mint a függetlenségi manifestum.” „Kossuth szolgálatot tett vele nekünk.” — mondja. „A magyar közvélemény elnöke sokkal kedvesebb személy előtünk, mint a honvédelmi bizottmány elnöke.” Az „Ost-Deutsche Post”-nak is az volt a felfogása, hogy „a hír többet használ egy csomó győzelemnél, mert ennek következtében Magyarországon hamar fog képződni egy párt Ausztria javára.” — Végre a „Presse” azt a bölcs tanácsot adta: „Vérjék le a forradalmat saját fegyverével, alítsanak népszavazást a népszavazás ellen.” stb.

Negyvenhárom esztendő mult el a történelmi esemény óta. A nemzet és az uralkodóház kibeküldte. A független Magyarország eszménye, — bár más alakban: a koronás királytal az élén, — ma is él minden magyar szívében.

Határidő-naptár.

Április 23. és 24. Lóversenyek Debreczenben.
 Április 24. A „Csokonai-kör” közgyűlése.
 Április 24. A „Csokonai-kör” felolvasó estélye.
 Május 1. Önkéntes tüzoltó egylet közgyűlése.
 Május 14. Onkúvármegye közgyűlése.
 Május 14. Kőműves ifjúság táncszínterének Margit-fürdőben.
 Május 15. Kiss Aron lelkészi bekosztóje.
 Május 17. Kiss Aron püspöki beiktatása.
 Május 21. Jogász-növéltség a nagyerdei vígadóban.
 Május 22. A torna-egylet gyalogversenye.
 Jún 14. Állat-kiállítás a Hortobágyon.

Ujdonságok.

Az új pénz.

A husvétii ünnepek alatt a döntő körök végleges megállapodásra jutottak a valuta rendezését illetőleg. A megállapodások szerint a következő pénznemek lesznek forgalomnak átvadva:

Arany pénzek:

Husz koronás arany (értéke 10 frt).
 Tíz koronás arany (értéke 5 frt.)

Ezüst pénzek:

Egy koronás (értéke 50 kr.)
 Ötven filléres (értéke 25 kr.)
 Husz filléres (értéke 10 kr.)

kákat, szalmazsákokat, hordókat, és más ily fajta anyagokat hánytak össze halomra — és ime már is kész az első torlasz, majd a második, a harmadik is — alig egy óra alatt minden jelentékenyebb utca el van zárva.

Ujabb forrongó tömeg. Néhány száz vidéki, a Bruskakapun át, siet a prágaiak segítségére. Elérők a Bruskakaput, melyen át betörnek a városba. Pár száz fegyveres ember. Énekelve vonulnak el az „udvari kastély” és a Sarkantyus-utczabeli torlaszok irányába; utáno a falu zenekara halad, mely menetközben folyton az osztrák néphymnuszt játsza.

„A kisdolák körönten megáll a tömeg, egy kis pihenőt tartanak. Majd befordulnak a Karmeliták utcájába, hol két ágyú és katonaság volt felállítva. Az ágyúk eldördülnek, néhány ember elbukik. De a többiek előre! Majd megfordítják az ágyukat, s csak lent állanak meg a fegyvertárnál az Aujezdán. Ujabb összeütközés — kartácsapór — sok szomorú, igen szomorú jelenet!

Mi kis diákokkák, kik mindent szeretünk a közelből látni, lépésről — lépésre követjük a parasztokat. A mint ily haladtunk, egyszer láttam, hogy egy házból egy igen előkelő viselkedésű ur lép ki — alakja oly ismert volt előttem — de nem hittem szememnek — hogy József, a hárfás lett volna. Uj kalap árnyékoltá simára borotvált, szellemtelő sugárzó arcát, kifogástalan szabású fekete frakk, fekete nadrág, fehérre vasalt ing, sárga keztyűk egészítették ki a teljes balöltözékét. S mindenik kézben egy-egy nagy pisztoly.

Némán és nyugodtan lépkedett a tömeg között. Valami ellenállhatatlan erő engem is utána húzott.

Elértük a legvégű helyet is, hol felkuszott a torlasz tetejére. Pisztolya sarkányát felhuzta és — lehanyatlott. Ép melbe talált a puskagolyó, felsőhajtott: „Isten bocsáss meg!” Beszállították egy közeli házba, oda is utána mentem. Letették a puszta földre, s tá-

Ércz váltópénzek:

Tíz filléres (5 krajczár.)
 Két filléres (1 krajczár.)
 Egy filléres (1/2 krajczár.)

A valutához szükséges arany beszerzése végett négyezredes aranyárakadé fog kibocsátatni.

* **Czudar idő.** Megint elmondhatják a gazdák: „Ardal uram esőt, de nincs köszönet benne!” A várva-várt meleg tavaszi eső helyett hideg eső szítal s kellemetlen szélvihar dulja a tavaszi növényzetet. A hőmérő annyira alászállott, hogy fagytól rettegünk. Egész éjjel duzált a szél, megrázva ajtókat, ablakokat. A szezeiyes április az idén is hű maradt önmagában s míg április elején enyhe verőfényben gyönyörködünk, addig most ismét előkérültek a téli felöltők s estenként a barátságos kályha mellé húzódnak. Falb, a német leveli béka, ezt a kritikus időt is megjövendölte, mi a létkintéyle csak öregbedik. A felvidéken havazott, míg az alföldi rónán hideg eső hullatja csöppjeit s oly erővel tombol az északi szél, akár január közepén.

* **Felhívás.** A kereskedelemügyi m. k. miniszter uró méltósága, az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esztében való segélyezéséről szóló 1891. évi XIV. t. cz. életbe léptetése tárgyában 1892. évi március 11-én 13228. sz. a. kibocsátott körrendelete 1. §-a szerint, a kerületi betegsegélyző pénztárak megalakítására, az 1892-ik év április hó 1-től, ugyanev év június 30-ig terjedő időt tűzte ki. A hivatolt körrendelet 6-7 §-ában lefektetett jogomnál, s hivatalból eredő kötelességemnél fogva, mint a „Debreczen” székhelyűl bíró kerületi betegsegélyző pénztár megalakítását intéző 1-sőfoku iparhatóság, ezennel felhívom egy Debreczen sz. kir. város, mint a pénztárhoz tartozó H. Szoboszló, H. Nánás, H. Böszörmény városokban, továbbá Hajdúvármegye b. újvárosi és nádudvari járás községeiben lakó iparosokat és gyárosokat, valamint a kerületi pénztárba belépésre köteles alkalmazottakat, miszerint Debreczen sz. kir. város közgyűlési termében 1892. év április 23-án tartandó ülésen megjelenni szíveskedjenek. A közgyűlés egyedüli tárgya a mindkét részről bizalmi férfiak megválasztása. Az iparosok és gyárosok gyűlése jelzett nap d. e. 9; az alkalmazottaké pedig d. e. 10 óraker fog külön-külön megtartatni. Kelt Debreczen sz. kir. rendőr főkapitánysága, mint 1-ső foku iparhatóságtól 1892. március 25. B o c z k ó S á m u e l rendőrfőkapitány.

* **A hortobágyi kiállítás.** A gazdasági egylet végrehajtó bizottsága, tekintettel a koronázási emlékünnepekre, melyek jun. hó 8-án kezdődnek s több napig eltartanak, elhatározta, hogy a hortobágyi kiállítás, mely eredetileg jun. 12-ikére volt kitűzve, jun. 14-én tartja meg, így lehetővé válik, hogy a kik a koronázási ünnepekre készülnek, azoknak megnevezése után haza jöhetnek a hortobágyi kiállítás megtekintésére.

* **A hírlapok táviratai.** A kereskedelmi miniszter a távirati díjakat illetőleg újabb kedvezményben részesíti a hírlapokat. Meghatároz ugyanis bizonyos évi minimális szószágot — a fővárosi hírlapoknál 60,000 és a vidékieknél 40,000 szót, — s ha a szerkesztőség ennyire kötelezi magát, úgy 600 frt, il-

A SÍRKERT-ÓR.

— Regény Máttyás király korából. —

Irtá: V. Gaál Karolina.

(Folytatás.)

Ezután visszatekintve látá, hogy Lidihez ért a két vezető, s föléll indulnak. Most nincs mitől félni, gondolá, csak fölébb! s gyorsítá lépteit. Már egészen a dűledékek közt haladt, és fel-feltekintett az ablakokat jelölő helyekre, de melyek gyéren valának láthatók. Majd egy ölynyire felnyúlt falazathoz ért, melyet mindennütt sűrű bokor vett körül. Jobbnak látta Etelka kikerülni; azonban egyik felől meredek mutatkozék, másik felől pedig egy halmaz kő, melyeken nagy bajjal halottat at. — Mig itt járt a leányka, gondolatai az azelőtti 20 évi jeleneteket képezzellett elibe teremték. Látta, mint jelent meg a leánylopó, s mint dulaték össze a vár! Látta a kétségbeesett nőt, mint szorítá keblére még egyszer kedves gyermekét, s mint zuhant a halál hideg karjaiba. Borzadály lépé el egész lenyét, feje szédülni kezdett, s érzé, hogy lábai roskadoznak: midőn mintegy távolból e szavak hangzának füleibe bus méla csengéssel: „Itt szórta egykor átka a kétségbeesett lovag, midőn nejt s gyermekét nem találta!”

Etelka összerázódott, s egy jajhang röp-penve ki ajkáról, eszméletlen lerogyott.

XXIV.

Egy negyed óra múlva Imre, Sára és Lidi felhatottk fáradtan odaig, hol Etelka kalapját egy vadrózsa-bokorra függesztve találák, ezt Lidi magához vevén, mindig fölébb mentek s még Etelkének semmi neszt nem hallották. Sára megkísérté nevén kiáltani, de semmi felelet nem jövé, Imre is kurjongatott. Azonban,

letőleg 400 frt évi átalány összeget fizet érte. A sajtónak bizonyára kedvezményt nyújt ezzel a miniszter, azonban nem helyeslehetjük az arányt, melyet a fővárosi és a vidéki hírlapok között e tárgyban megállapít. Lehetetlen a fővárosi lapokra meghatározott 60,000 szó mellett a vidékiekre, 40,000-et kiróni; e számnak kisebbnek kellene lenni.

* **Meghalt a vonaton.** Említettük, hogy Kiss János debreczeni keztyűs a husvétii ünnepekre Nagyváradra akarván utazni, Mezőkeresztesnél a vonaton rosszul lett s hirtelen meghalt. A szerencsétlen véget ért, derék fiatal ember holttestét — a halál ok kiderítése végett — felboncoltolták. A boncolásnál az orvosok tüdő-vizenyőt állapítottak meg s ez okozta hirtelen halálát. Az elhunytat f. hó 18-án nagy részvét mellett temették el Nagyváradon.

* **Utcza tatarozások.** A városi tanács jóakaratóból a Csap-utca új téglá járdát, a Bárány-utca pedig fasort kap, sőt a Retek-utczán levő nagy ördög árok behatolását is megkezdték ma. Tehát ha lassan is, de mégis haladunk.

* **„Az elpusztult család”** czim alatt egy feltűnést keltett, hosszabb elbeszélés jelent meg a „Debreczen” 1890-ik évfolyamában Porcsalmy Gyulától, e tehetőség, munkás fiatal írótól. Az elbeszélést, mely egy mese-szövevénynek érdekességével, mint eleven irállyal feltűnik, szerzője külön kötetben is kiadta. A kötet H.-Böszörményben jelent meg s ára 1 frt. — Ajánljuk a szépirodalom barátainak figyelmébe.

* **Félmilliósi alapítvány egy zsidó gimnáziumra.** Freystädter Antal, a főváros egyik legtekintélyesebb polgára, félmilliósi alapítványt tett arra a czélra, hogy Budapesten egy zsidó gimnázium állíttassék fel. Az alapítvány tőkéje teljes egy millió forint, melyet a kultuszminiszteriumnál deponált olyformán, hogy ott tíz évig érintetlenül kamatozzék, a mikor is a kamat körülbelül félmillió forintra fogna rugni, a tőke pedig az alapító családjának adassék vissza. Ezekből a kamatokból kell létesíteni a zsidó gimnáziumot. Az egy millió forint alapítványi felügyelő bizottságban Kozma Sándor királyi főügyész is benne lesz.

* **Táncszívalom.** Nagy Imre előnyösen ismert tánczitanító, husvét másnapján a Margit-fürdő színterében próbavisszavagyal egybekötött táncszívalmat rendezett, mely minden tekintetben kitűnően sikerült. A tanítványok előhaladása meglepte a szülőket, kik nem is késtek melegegdedésüknek kifejezést adn. A négyeseket 50—60 pár tánczolta. Jelenvoltiak a mulatságban a következő asszonyok: Kiss Istvánné, Szilágyi Sándorné, Szatmári Istvánné, Szatmári Ferenczné, Szatmári Józsefné, Nagy Jánosné, Nagy Imrené, öz. Balogh Jánosné, Balogh Istvánné, öz. Szűcs Sándorné, Kovács Ferenczné, öz. Tóth Andrásné, Szabó Ferenczné, Balla Mihályné, Csizsár Ferenczné, Deák Mihályné, Deák Józsefné, Ujfaluhi Gáborné, Kovács Györgyné, Páll Józsefné, Székely Lajosné, Birinyi Ferenczné, Szűcs Istvánné, Szatmári Andrásné, ifj. Ménécs Mihályné, ifj. Dézsi Józsefné, Ménécs Andrásné, öz. Lőrinczi Jánosné, Kerékgyártó Istvánné, Nagyházi Péterné, Erdei Pálné, Boda Györgyné, Somogyi Danielné, Györfi Józsefné, Kovács Istvánné. Leányok: Kiss Juliska, Nagy Juliska, Kiss Erzsike, Szatmári Erzsike, Szatmári Mariska, Ko-

Nin Nincs tiszta férfi a ké a galant zata, mit asszony dorgásna férj feles nezza. És ebből a frázis. A egygyűtő Utó nibuszba az embe tetlen, a könyved kolom veszik. is sejtik ha kezű azt mit reggel s kocsis rossz n etnek e tisztelt kedvők ilyen v nak jut végig s M letlen, a kezét nincs i tal em badság megkér M férfiak történi ember kedély valak

* **Kisz pincz tont** — társas csap hogy józa szer tols pott nyo bec min

vács Juliska, Csizsár Erzs Mariska, Ková logh Juliska, zsó Esztike, Szatmári Jul Imre Zsuzsika Bozó Sárka

* **Vásár** igen lanyhító kedvere. A szél, mely a higanyoszlop hűtötte volt, de ma Sokan nem kat és a kik károkat sze alatt, miket társra leírni és anya juh a juh dögő vásár színre mondható é

* **Ma** ható. Ková folyamodott Madarkaia meszetesen czelja a né zásu nevet

* **A** kir. város a tanácsos ügyében. A leg czellán baba s a baba székét, föltek

* **Ve** neve, ideg annak a r a rendőrsé utczán leta tyukok, li tása miatt utáni 2— találkoztó kik Béke tek ama l nül oldal Béke azo társra vett együtt, m hogy lopó házához. drágán fo nek most

összeget fizet érte. Ezen helyeslehetők az... és a vidéki hírlapok... papit. Lehetséges a fő... zott 60,000 szó mel... et kiróni; e számnak

maton. Említettük... ni keztyűs a husvét... karván utazni. Mez... szul lett s hirtelen... véget ért, derek fiatal... lál ok kiderítése ve... honczolásnál az or... ottokak meg s ez okozta... tlat f. hó 18-án nagy... el Nagyváradon.

zások. A városi ta... uteza új téglá járdát... fúrtok kap, sőt a Re... górok behatolását... hat ha lassan is, de

család" czim alatt... szabb elbeszélés jelent... 890-ik évfolyamában... tehetőség, munkás... st, mely úgy mese... mint eleven irály... kötetben is kiadta... en jelent meg s ára 1... pirodalom barátainak

apitvány egy zsi... szadtér Antal, a fő... sebb polgára, felmiliós... zrelra, hogy Budapest... állitassék fel. Az... gy millió forint, melyet... deponált olyformán... ellenül kamatozzék, a... elül felmiliós forintra... g az alapító család... kéből a kamatokból... nüzimot. Az egy mil... lükével bizottságban... gység is benne lesz.

Nagy Imre előnyö... sűst másodnapján a... n próbavizsgával egy... ndezett, mely minden... rült. A tanítványok... szülőket, kik nem is... k kifejezést adn. A... nczolta. Jelenvoltak a... szonyok: Kiss Er... né, Szatmári István... Szatmári Józsefné... né, özv. Balogh Já... özv. Szücs Sándorné... Tóth Andrásné, Szabó... né, Csizsár Ferenczné... zsefné, Ujfalusi Gábor... Pál Józsefné, Székely... né, Szücs Istvánné, Szat... nes Mihályné, ifj. Dézi... sné, özv. Lorinczi Jan... né, Nagyházi Péterné... gyne, Somogyi Daniél... óvács Istvánné. Le a... Nagy Juliska, Kiss Er... Szatmári Mariska, Ko...

kezeiket csokolom! Nincs bensőbb hódolat, mint a kézcók. Nincs tiszteletteljesebb üdvözet, mint mikor a férfi a koros hölgy kezét ajkaihoz emeli. Nincs a galantériának olyan sokat jelentő nyilatkozata, mint mikor az érett férfi lehajlik a szép asszony kezére. Nincs olyan kedves jele a boldogságnak és az összeforrásnak, mint mikor a férj felesége kézcókot készít kézcókokkal visszonozza.

Es mi lett a mi finom társaságunkban ebből a nemes hódolatból? legtöbbit taposott frazis. A férfiak neveltségének és a nők együgyűségének szánalmas kifejezése. Úton-utfélen, szalonban, színházban, omnibuszban, mindenütt csak ezzel érkeznek meg az emberek, ezzel távoznak. Van olyan élhetetlen, a ki mindig kettesével adja és elegáns különységgel hajlogatja, hogy: "kezeiket csokolom." A nők pedig ezt egész természetesen veszik, sőt akadnak hölgyeink közül, kik nem is sejtik, hogy a férfira nézve az nagy kegy, ha kezüket csókra átengedik. Megcsókolhatja azt minden látogató, hisz megcsókolta már reggel zakacsné, inas, számlát hozó cipész, kocsis és házmester. Vannak olyan nők is, kik rossz néven veszik a cselédektől, ha nem sietnek eléggé a kézcókokkal. En olyankor csak a tisztelt férjeket tudom csodálni, kiknek még kedvök van nejeiknek kezét érinteni, miután ilyen válogatott társaság minden egyes tagjának jutott az öröm és az élvezet, hogy rajta végig sétáljon.

Mindez csak neveltség de egyenesen illetlen, mikor a fiatal lány enged, hogy férfiak a kezét csokolják. A nyugati jó társaságban nincs ilyenre példa. Nem jutna ott eszébe fiatal embernek soha, hogy magának ilyen szabadságot vegyen, ha csak feleségül nem akarja megkérni az illető leányt.

Mindezeknek a koronája pedig az, mikor férfiak között használják ez nálunk szétlétlen történet. Képzelteti talán valaki, hogy azok az emberek, kik a 48-iki csatákat vívták, még kedélyes társalgás közben is azt mondták volna valakinek: "Kezeidet csokolom" vagy éppen: "Kisz die Hande", a mit Bécsben ugyan hallani pinézérektől, de azon tul aztán senkitől? Láttott valaki már francia embert, ki valamelyik társának vagy feljebbvalójának az ilyen hókot csapta volna a fejébe? Vagy gondolja valaki, hogy a német intelligenciához tartozó ember józanul így beszélne a társával?

Nem, ez a nevezetes szólásforma egészen a mi társadalmunké, annak is csak legutolsó divátja. Mintha az udvariasság ezen köpött aprványának minden egyes darabjára rányomták volna valami ellentétlathatatlannak a becses ábrázatát. Hiszen nálunk sem fog az mindig így maradni. A "kezeiket csokolom" csak

vács Juliska, Szatmári Eszti, Kiss Eszti, Csizsár Erzsike, Ménes Juliska, Kerékgyártó Mariska, Kovács Zsuzsika, Balogh Sárika, Balogh Juliska, Szücs Juliska, Nagy Juliska, Balogh Eszti, Burai Zsuzsika, Nagy Eszti, Szatmári Julika, Szücs Eszti, Boda Eszti, Imre Zsuzsika, Kovács Juliska, Szabó Juliska, Bozó Sárika, Monori Erzsike, Kovács Róza stb.

Vásár. — Az idő váratlan változása igen lanyhitólag hatott a vásárlók adás-vevési kedvére. A czudar, az elviselhetetlen hideg szél, mely esőtől nedves, nemcsak a hőmérő higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

higanyoszlopát, de a vásárlási kedvet is — le-

mottója egy egész társadalmi felfogásnak. A mikor megszűnnek majd magánai a nőket és pártasúknak tekinteni a leányokat, a mikor kivész a szalonbetyár és nem lesz többé chic az uri balokon utánozni a kurta korcsmák arszlánjait nyelvben, viseletben, tartásban és gesztusban: akkor a férfiak nem fognak többé egymásnak és egész világnak kezét csókolni. Addig persze még, úgy látszik, jó idő van.

N. A.

A város ház csengői. — Debreczeni mese. —

Hol volt, hol nem volt, még az üveghegyeken is tul, s az operenciás tengeren is innen egy nagy — nagy, igen nagy város — Debreczen.

Igen Debreczen, melynek kálomista városi tanácsát módfelett bosszantotta az a sok tarkahasu pápista varjú, mely a kissé hidegebb idő beálltával mindig ezernyi és ezernyi számban károgott és — izetlenkedett a mesebeli Debreczen város házában teteje felett.

Valóban gonosz állatok is voltak ezek a tarkahasu pápista varjúk, melyek nemcsak a város ház kálomista hitvallású tanácsuraira, de még a főútczán sétáló nagy közönségre nézve is mindinkább veszedelmesebbek lettek.

A goromba varjúk ugyanis, tudvalevőleg nagyon tanulékonyak, eltanulták a város ház előtti téren székelő köpködő kaszinó tagjaitól a — köpködést, és a szemtelenek, talán, hogy tudományokat mutassák, ezidőtől kezdve minduntalan leköpték az utcák járókelő népét.

A piros arcú bakfis széles karimájú kalapkája — a gigerli fényes szőrű czilindere, a hajduk gálaruhája, a talyigások kenderzserszámusa lóva, a köpködő kaszinó értelmes és filozofus hajlamu tagjai, szóval minden lelkes állat — rang, nem, kor és felekezeti különbség nélkül — minduntalan kivolt téve a pápista varjúk általi leköpetés csufos veszélyének, sőt a szemtelenek, a neveletlenek, még a — no de ilyet — még a hatóságok legfőbb fejeinek pazaron sujtásozott diszmenetét, sem átkodtak komisz módon leköpní, mikor azok, valami hivatalos fogadtatás alkalmával, felhuzódta ez vagy amaz nemes, nemzeti, vitéz, és tekintetes nagyságos ur csuától meggyötört, s nem épen arányos tagjaira.

Ez azonban már az elégnél is több volt! S a tanács jó urai a pápista varjúk véret szomjuzólag ültek össze, valamilyen, úgy a nemes város méltóságához, mint a szemtelen varjúk csufságához egyaránt illő bosszu terv hozatala végett.

Ellövődözés mellett szavazott az egyik, — mérges húsdarabok dobálása mellett voksolt a másik, — fajankók felállítását, hisz azokért egy sem kellett volna a szomszédba menni, indítványozta még egy másik, de minden indítványozót lefűzött a negyedik, ki a következő tervezetlet állott elő. — "Elég golyót nem önthetne a steieri fegyvergyár a varjúk serege kipusztítására, s a mérges falatoktól esetleg, más házi állataink is elpusztulhatnának, de viszont a fajankók felállítása is, mint a berzenkedő urak leköptött diszmetit is bizonyíthatják, hiábavaló volna, ép azért én egy új, egy eredeti tervvel járulok a nemes tanács színe elé. (Halljuk! halljuk!) Feszítsünk ki köteleket a város ház fedelzete felé (Helyes, helyes) zokogott egy mindig igennel voksoló városatyja) és e kötelekre aztán agassuk, kössük fel mindazon csengőket, kolumpokokat, melyek — a czifra ménestől — (Éljen, éljen) — hangjaira aztán — (Helyes! Ugy van! Éljen!) Elfogadjuk zugták egytorkulag a város vezérői, kik az elragadtatás, átszellemülés mámorában tulkiabálták a szónokot.

Dictum, — factum, — deliberatum est! — Ez a magyarázata annak a nagy csengetés-bongásnak, mely a város háza mohos fedelére felűgésztt száz meg száz gulya-kolumpból terjengszét a levegőben — riasztására a pápista varjúknak, melyek azóta legalább a csengős-bongós fedélű város háza tájékán, — csakugyan nem is köpködnek.

Ez a tiszta igazság, s nem pedig az, mit a köpködő kaszinó tagjai, kik hallván a légből lehangzó titokteljes kolumpszózatot, máris uton-utfélen azt beszéltek, hogy a bölcstanács, a rátóli magisztrátus országos híré példája után indulva, felhajtatta a czifra ménes kolumpos ménét a város ház mohos, füves tetejére — legelni! —

Paulus.

TÖRVÉNYSZÉK

Mágyára itélt asszony. Középkori ítéletet hozott nemrégiben a helsingforsi törvényszék. — Ez év febr. 28-án ugyanis feltűnő rövid idő alatt meghalt Tavastehunsban egy Sainios nevű ember. A feleségét gyanúsították, hogy férjét meggyilkolta. Letartóztatták az asszony csakhamar teljes vallomást tett. Bevallotta, hogy férjétől sürűn lopott értékpapírokat, hogy aláírását hamisította s hogy öt végül strichninnel megmérgezte. A törvényszék a gyilkos asszonyt ezért lefejezésre és a máglyán való elégetésre ítélte.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE gyógyhely Budapesten (Budán). Időny: május 1-től szept. 30-ig. Kiváló gyógyhatással bír: női bajokban és altesti hántalmakban.

Rendelő orvos dr. BRUCK J. (Vigadó-tér) 1. sz. Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. Pontos közlekedés a társaskocsikon, reggeli 5 óratól kezdve. — Állomási hely: Ferencz József-tér, arégi Lloyd-épület közelében. (174.) 10-1.

KARDOS LÁSZLÓ Czepléd-utca kelengyék, KÉSZ FEHÉRNEMŰEK, legjobb férfi és női harisnyák. (178.) 3.

Rickl József Zelmós DEBRECZENBEN. Ajánl FRANCZIA és MAGYAR arankamentes luczerna magot, Steyer lóhere, BÜKKÖNY, Oberndorfi répa, — Hiro répa, Angol- és pázsit-fűmagvakat, NYÁRI és ŐSZI KÁPOSZTA MAGOT, továbbá: MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT, Cuba-, Jamaica- és Ananás-rumot, Pecco, Mandarin, Császár, melang Souchong TEÁT, (3.) 17- TEA-SÜTEMÉNYEKET, déli gyümölcsöt, legfinomabb czukrot, kávé, csokoládét és minden fűszerszakmába tartozó árut a legjutányosabb napi áron.

ÜZLET ÁTALAKÍTÁS miatt minden cikk mélyen LESZÁLLITOTT ÁRON árusítatik. Kunz József és Társa. (127.) 20-

Urak (68.) 17-26.

kik nemi gyengességben szenvednek, hozassák meg a Volta tanár által szerkesztett, minden államban szabadalmazott, önhasztálatra alkalmas "Refector" nevű galv. elekt. készülékről szóló illusztrált röpiratot. A testen való ártalmatlan hordásáért felelősség vállalatik. A legtöbb orvos által kipróbálva, ajánlva és rendelve van. — A zsebben kényelmesen hordható röpirat ingyen küldetik (borítékban 10 kros bélyeggel) Theo Biermanns elektrotechnika által, Bécs I. Schulerstrasse 18.

Férfi chifon ingek a hírneves Schroll-féle chifonból 1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr, GALLÉROK, kézők, NYAKKENDŐK, harisnyák, keztyűk. Napernyők. esernyők. Kész mosó gyermek ruhácskák, Brassói posztók, TRICOT Peruvien és Doskin. SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL. (8.) 34-

Építési árlejtési hirdetmény. Az Iparegyesületi takarékos és hitel-intézet tulajdonait tevő n-csapó-utczai 335. és 336. sorszámú házak felépítésére ajánlati tárgyalás hirdetetik. Az építkezésre előirányozva van és pedig:

1. Kőműves munkára	26,176 ft 27 kr.
2. Szobrász "	587 " "
3. Kőfaragó "	2,705 " 10 "
4. Beton, terasz s elszigetelő lemez munkára	341 " 47 "
5. Ács munkára	2,346 " 89 "
6. Bádogos munkára	978 " 26 "
7. Asztalos "	2,774 " 70 "
8. Lakatos "	2,328 " "
9. Mázoló "	491 " 20 "
10. Üveges "	324 " 61 "
11. Vasneműk	4,481 " 78 "
12. Vegyesek	1,057 " 18 "
13. Vizvezeték és closet	2,200 " "

47,262 ft 46 kr. Ezen munkálatokra akár egészben, akár külön-külön — zárt s 50 kros bélyeggel ellátott — ajánlat f. 1892. évi április hó 30. napja déli 12 órájáig az intézet hivatalos helyiségében fogadtatik el, amikor nyilvánosan fel is bontatik. A határidő után érkezett vagy hibásan kiállított, ugyszinte távirati ajánlat figyelembe nem vétetik. Minden ajánlattevő az ajánlata szerint felvállalandó munka iránti kezessége fejében köteles az ajánlasi összeg 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban ajánlásához mellékelni és az ajánlásban határozottan kinyilatkoztatni, hogy a vállalási tervet, felszereléseket, a vállalásra vonatkozó költségvetést, szerződési tervet megtekintette, megértette és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja. Az ajánlati összeg számmal és betűvel olvashatólag, tisztán kiirandó. Ajánlattevő ajánlásában hangsúlyozni tartozik, hogy mennyit enged az összes mennyit az egységi árakból. A terv, költségvetés, vállalási tételek s szerződési tervet az intézet helyiségében 1892. év ápril hó 19. napjától kezdve d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5 óráig megtekinthetők. Az ajánlat az ajánlattevőre kötelező, az intézet igazgatósága azonban fentartja a jogot magának, hogy az ajánlati összeg figyelembevétele nélkül, a munkálatot azon ajánlkozó, vagy ajánlkozóknak adja, ki vagy kik a munkák teljesítésére nagyobb biztosítékot nyújtanak. Debreczen, 1892. ápril 16. (176.) 3-3. Az igazgatóság.

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin,
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők
SZABÓ LAJOS FIAI

üzégénél.

(171)

Leszállított árúk az egész idény alatt.

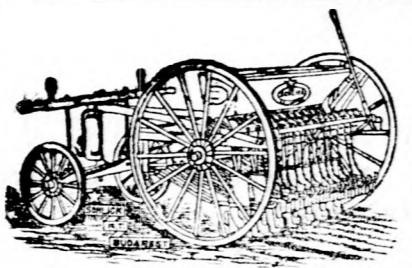
6—

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság.
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-ÚT.
Városi iroda és raktár: Podmaniczky-u. 14. — Flók-raktár: Kerepesi-ut 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek
számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,

mélyítő- és egytetemes aczél-ekék,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
egyvasu ekék, talajmivelő-eszközök,

(116.) valamint 18—5.

Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, daráló, őrlőmalmok és

mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amekai ké-

vektők és ma-okrakó arató-gépek és fűkaszó-gépek szállítható mező vasutak s'b.

Minta-raktár DEBRECZENBEN: TRNKA FERENCZ urnál, Kis-Várad-utca.

Előnyös fizetési feltételek Legutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Saját termésű
Villányi piros és fehér bor.

Finom piros bor	25—28—30	frt hektoliterenként.
Első minőségű	32—34	frt „
Villányi kiválasztott	45—50	frt „
Finom fehér bor	25—26	frt „
Első minőségű	30—32	frt „
Rizling érett	45—60	frt „
Finom Schiller-bor	24—26—30	frt hektoliterenként.

Szállítatik a villányi vasúti állomástól utánvét mellett. A hordó számított és a felszámitott ár mellett ugyanaz 2 hónap alatt Villányba bérmentve visszaküldve, visszavéteik. A borok természetessége felől kezeség vállalatik. Tisztelettel

NEUMANN ÁDÁM,
gazdálkodó és bortermelő VILLÁNYBAN

(179.) 1—5.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

jól berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.
Becses tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkivántató

ércz, fa és mindennemű
behuzott, egyszerű és diszes koporsók,
halotti kellékek, gyászkozsik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeikhez mért
tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörökvésem leendő után is a szolid verseny betartása mellett a szigorú pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. — Hűszállítást minden irányban.

Ércz, mő, és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1892.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY.

(7.) 4.

Helyiség-változás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint
f. évi május hó 1-től

„közvetítő és tudakozó irodámat“

ugyancsak Széchenyi-, illetve kis-uj-utca 1762. sz. alá, közvetlen a kir. táblai helyiség szomszédságába helyezem át, a hol már czégek is jeleznek.

Miután üzletem 16 évi fennállása óta tanusított szives pártfogásukért, úgy helybeli mint a vidéki n. é. közönségnek hálás köszönetemet nyilvánítom, igérem továbbra is szolid és pontos eljárásomat, a miért becses pártfogásukat kikérve maradok teljes tisztelettel

Sinay Sámuel,

közvetítő-intézet tulajdonos.

(167.) 4—6.

T. cz. vidéki

vevőimhez!

Számos vidéken lakó abban a téves nézetben van, hogy a nagyobb távolság miatt lehetlenné van téve a kész ruhák vásárlása. — Én figyelmeztetésül bátor vagyok megjegyezni, hogy egy minta-kabát beküldése teljesen elégséges arra, hogy utánna testre illő ruhát lehessen készíttetni. Kivánatra mértékleirást is küldök. A nem alkalmas ruhák természetesen visszacserelehetők, sőt kivánatra a fizetett összeg is visszatérítetik.

Teljes tisztelettel

GROSSMANN S.

legnagyobb uri-ruha-raktár

Budapest, Deák-Ferencz- és Bécsi-utca sarkán.

Fiókküzet: Egyetem-tér, a Kecskeméti-utca sarkán.

(146.)

6—

ROBEY & CO. COMP.

GÉPGYÁROSOK
BUDAPEST
IX., Rákos-utca 5—9.

(a villanyvasut állóti-uti végállomásával szemben)

ajánljak:

elismert legjobb és legmunkaképesebb

gőzmozgonyait és gőzcséplőgépeiket

az eredetileg általuk alkalmazásba vett szabadalmazott vaskerettel, kettős működésű meghosszabbított szalmazókkal és megnagyobbított törek- és pelyvarázó-rostákkal, továbbá újabb szerkezetű szalma-kazal-rakó-gépeiket és más egyébnemű gazdasági gépeiket és eszközeiket a legutányosabb árakon és kedvező fizetési feltételek mellett. 4—10.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.